

Естетически проекции на театралната кукла

Проф. Славчо Маленов

Джина Павлова е куклено-театрален режисьор и педагог. Завършва режисура за куклен театър в класа на проф. Николина Георгиева. Само година по-късно тя получава първата си награда за режисура на „Златният делфин“. Тя е автор и режисьор на повече от 40 спектакли за куклен театър в Европа и САЩ. Много от нейните спектакли са били представяни на редица престижни фестивали по света.

Педагогическата дейност на Джина Павлова започва в НАТФИЗ, където е художествен ръководител на клас, а педагогическите ѝ прояви в САЩ включват курсове като гост-преподавател в Miami University, Brooklyn College; Mount St. Mary's College, Лос Анджелис; Georgetown University и George Washington University. В момента Джина е хоноруван преподавател в Кал Стейт юниверсити, Сан Бернардино и The Puppet School в Лос Анджелис.

Книгата „Естетически проекции на театралната кукла“ съдържа 160 страници. Тя започва с „Попътни думи“ от проф. д.н. Виолета Райнова, които ни насочват към стойностната страна на предлагания материал.

Първата част – „Езикът на кукленото изкуство“, съдържа шест глави.

В първите четири от тях, авторката съпоставя съждения и заключения на известни теоретици и изследователи кукления театър, като Юрковски, Тилис, Левенсън, Каплин, семиотичните разкрития на Проп, Греймас, Велтруски, Тодор Беров, Отакар Зих, Пьотр Богатирьов и др. Което ѝ помага да направи важни изводи и заключения за съвременното развитие на изкуството ни.

В своите аналитични разсъждения тя си служи с редица примери от българската и световна кукленотеатрални практики, както и се опира на личното си сценично творчество и педагогически опит.

– В специална глава отделя дължимото внимание на един феномен, който стои извън ползрението на съсловието у нас – „Медийната кукла“.

– В главата – „Кукленост“, тя предлага едно от най-задълбочените изследвания върху това понятие и дава и едно от най-точните определения за него.

Втората част – „Метафорични аспекти на куклата“ е развита в три глави. В тях авторката разглежда еволюцията в мисловните нагласи към куклата и изкуството на нейното одухотворяване:

- „Куклата като метафора на божественото“;
- „Куклата като метафора на човешкото, или Човекът като куклена метафора“;
- „Куклата като модел на анимирана перфектност“.

Изследването обхваща удивително голям брой световни автори и се базира на нови и непознати за нас източници, съпроводени с много уникални фотографии.

Наред с цитираните знакови спектакли и имена на световни творци, като Джим Хенсън, Брус Шварц, Албрехт Розер, Йозеф Крофта и Петр Матасек, авторката прави равностойни по значимост съпоставки с имена и спектакли на български творци, като: Николина Георгиева, Петър Пашов, Силва Бъчварова и Васил Рокоманов, Съни Сънински и др.

Книгата на Джина Павлова „Естетически проекции на театралната кукла“ е безспорно явление сред теоретичните разработки върху естетиката на кукления театър у нас. Убеден съм, че приносът на това изследване, ще бъде оценяван истински в бъдещето. ■

София 18.9.2015